A°. 1839. N°. 152.

LEYDSCHE COURANT.

VRIJDAG, 20 DECEMBER.

NEDERLANDEN.

LEYDEN den 19den December.

Men meldt uit 's Gravenhage van den 18den dezer:

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, hebben de heeren *de la Court*, *van Wickevoort-Crommelin* en *Hooft*, schriftelijk verklaard, door ongesteldheid verhinderd te worden, de vergadering bij te wonen.

De centrale afdeeling heeft verslag gedaan op vijf aanhangige ontwerpen van wet, als: 1°. houdende vaststelling van de Staatsuitgaven voor 1840; 2°. houdende bepaling van de middelen, om in die uitgaven te voorzien; 3°. houdende verbetering van den accijns op den turf; 4°. houdende verbetering van dien op de steenkolen, en 5°. betrekkelijk den accijns op den turf uit de irreguliere veenderijen. De tijd der beraadslagingen over die ontwerpen zal nader worden bepaald.

Uit die verslagen blijkt, dat er nog onderscheidene bedenkingen tegen de verschillende voordragten, bijzonder tegen de Staatsbegrooting, zijn gemaakt, en dat, ten gevolge daarvan, in de voordragt, houdende begrooting van uitgaven voor 1840, een nieuw artikel geplaatst is, waarbij bepaald wordt: dat van de *f* 56,378,600, waaruit de begrooting bestaat, twee millioen voorloopig buiten beschikking zullen blijven, tot dat daaromtrent nadere wettelijke bepalingen zullen zijn gemaakt.

Vervolgens zijn, in tegenwoordigheid van Hunne Exc. de Ministers van Financiën en van Koloniën, de beraadslagingen geopend over de voordragt, strekkende tot het leggen eener schuld van 56 millioen op den Oost.

Van de 16 leden, die daarover heden het woord hebben gevoerd, hebben zich slechts drie ten voordeele van het ontwerp verklaard. Het waren de heeren *Snouck Hurgronje*, *van Hoorn van Burgh* en *Frets*. Zij verheugden zich dat de Oost zoo vele voordeelen afwierp en de wetgeving daardoor in staat werd gesteld in vele lasten, die, ten gevolge van de doorgebragte tijden, op de Natie zouden moeten worden gelegd, te voorzien. Zij bragten daarvoor hunne hulde aan den Minister voor de Koloniën, aan wiens kennis en doorzigt dit te danken was. Zij gaven wel toe, dat de Regering op sommige punten meerdere inlichtingen had kunnen geven, maar meenden tevens, in de gedane toezeggingen te moeten berusten. Bovendien waren zij van oordeel, dat de afschaffing van het Amortisatie-Syndicaat en het in de voordragt geplaatste art. 4, volgens hetwelk er jaarlijks, met medewerking der Staten-Generaal, over het zuiver overschot der producten van den Oost zal worden beschikt, genoegzame waarborgen voor de toekomst opleverden. Zij geloofden, dat de aanneming der voordragt de Regering zou in staat stellen, met krachtige hand aan het herstel van 's lands financiën te arbeiden, te meer, daar zij alsdan van het bezwarende contract, hetwelk zij in moeijelijke tijden met de Handel-Maatschappij had aangegaan, zou worden ontslagen. Zij konden ook niet toegeven, dat er eene eigenlijke vermeerdering van schuld had plaats gehad. Een groot deel der aangevraagde 56 millioen strekt, huns bedunkens, ter voorziening in uitgaven, die vroeger wettig zijn toegestaan. Bovendien voorzagen zij, dat eene verwerping der voordragt de schroomelijkste gevolgen voor het Nederlands financie-wezen en voor geheel het Vaderland zou na zich slepen, de Regering in moeijelijken toestand brengen, de werking der Handel-Maatschappij verlammen, enz.

De heer *Snouck Hurgronje* vreesde niet voor het voortdurend bestaan van ons dierbaar Vaderland, mits eensgezindheid en onderling vertrouwen bleven.

De heer *Frets* erkende gaarne, dat hij vroeger gedwaald had in zijne begrippen, omtrent de volharding; doch dit nam zijne bedunkens, niet weg, dat men thans alleen het oog op de toekomst behoorde te vestigen, en het verledene met den mantel der liefde moest bedekken.

De heer *van Hoorn van Burgh* verklaarde, dat het hem uit de ontvangene inlichtingen voldoende was gebleken, dat er zonder buitengewone hulpmiddelen, in de behoeften des Rijks voor het volgende jaar niet kan worden voorzien, en dat hij vermeende, dat, wanneer men dit aannam, het voorgedragene middel het doelmatigste was, om alle behoeften van dit jaar te bestrijden. Ten slotte zijner rede ontveinsde hij ook zijne bezorgdheid niet voor het mogelijke geval, dat de voordragt werd afgestemd. De eene botsing kan tot de andere aanleiding geven. Eene verwerping der wet kan de Regering in groote moeijelijkheid brengen. Zij kan de financien van den Staat ongelegenheid veroorzaken. Zij kan een nadeeligen invloed op de gemoederen uitoefenen. De Handel-Maatschappij zal daardoor hare handen gebonden vinden en niet die verzendingen kunnen doen, welke anders kunnen plaats hebben. Er is geen tijd meer over voor andere middelen, ten einde in de behoeften te voorzien. Aan verhooging van belasting kan niet worden gedacht. De gevolgen eener verwerping zouden alzoo zijn, nieuwe te korten en leeningen. Men zal zich te spoedig over de wrange vruchten beklagen, die eene verwerping der voordragt zal opleveren. Nog grootere opofferingen zullen worden gevorderd, dan thans worden aangevraagd. „Laten wij dan niet," aldus besluit de heer *van Hoorn*, „den bloei en de welvaart des lands in de waagschaal stellen! Laten wij den handel en scheepvaart niet in gevaar brengen! Laten wij niet het ontluikend fabrijkwezen in deszelfs geboorte verstikken! Laten wij dan niet het stelsel van cultuur vaarwel zeggen, dat zoo vele schatten aan het Vaderland bezorgd heeft en nog levert!"

De heeren *van Welderen Rengers*, *van Dam van Isselt*, *Warin*, *van Nagell*, *Bicker*, *Schimmelpenninck*, *Cats*, *Rohaus*, *van Rappard*, *Luyben*, *Corver Hooft*, *Luzac* en *Kniphorst*, hebben tegen het ontwerp gesproken. In het algemeen hebben zij verklaard, door geene oppositie-zucht gedreven te worden, noch door een geest bezield te zijn, om den gang der Regering te bemoeijelijken. Maar de ondervinding had hen geleerd, voorzigtiger te zijn, en op geene beloften, verzekeringen of toezeggingen der Regering meer staat te maken. Hoe dikwerf was het toch niet gebeurd, dat de Regering verklaard had, dat 's Rijks uitgaven door 's lands middelen werden gedekt; dat de Oost ruim zoo veel opleverde, als op denzelven gelegd was; en dat het Syndicaat zonder bezwaar aan deszelfs verpligtingen kon voldoen. En nu bleek het van achteren, niet alleen, dat alle deze verklaringen slechts ijdele klanken waren geweest, maar zelfs, dat het vertrouwen, het, welk vele leden aan de Regering geschonken hadden, slecht beantwoord werd; daar het Gouvernement niet alleen uitgaven gedaan had, buiten toestemming en medeweten der Staten-Generaal, en verbindtenissen, ten bezware der Natie strekkende, gesloten had, maar zelfs, dat er uitgaven voor den spoorweg op Arnhem uit fondsen van den lande hadden plaats gehad, tegen den wil der Kamer aan, welke eene daartoe strekkende wet, met groote meerderheid van stemmen had verworpen. Nu was het er verre af, dat zij om het verledene de Regering in eenen moeijelijken toestand wilden plaatsen, maar zij verlangden voor het vervolg zorg te dragen, dat de Regeering tot zulke irregulariteiten voor altijd onmogelijk wierd gemaakt. Tot dat einde verlangden zij, dat de voordragt tot herziening der grondwet zou worden aangeboden, en daarin zoodanige waarborgen aan de Natie verstrekt, dat zij verzekerd zou zijn, dat de financien van den Staat, op eene regelmatige wijze zouden worden beheerd, en voorts zuinigheid in de uitgaven op den voorgrond zou staan, dat de voordragt tot afschaffing van het Syndicaat, aan de Kamer ten spoedigste zou worden ingediend, dat de Rekenkamer op een beteren voet wierd geregeld en meer aan het doel van derzelver instelling zou beantwoorden; en bovenal, dat orde, en regelmatigheid in 's lands financien zouden worden ingevoerd. Sommige leden verklaarden, dat zij alle schuldvermeerdering zouden afslaan, zoolang deze waarborgen niet gegeven werden. Andere leden voegden er bij, dat de ondervinding de noodzakelijkheid van de invoering der ministeriele verantwoordelijkheid had doen zien, en dat, bij het bestaan derzelve hier te lande, geenszins die irregulariteiten plaats zouden kunnen hebben, die zij thans betreurden. Schier alle verklaarden zich bereid om voor b. v. zes maanden in de behoeften der schatkist te voorzien; doch voor alle groote financiële operatien, die in het vervolg werken, of lasten op de toekomst leggen konden, deinsden zij voor het oogenblik terug.

De heer *van Dam van Isselt* ving aan met te doen opmerken, dat hij zich dikwerf beklaagd had over den droevigen toestand waarin hij het Vaderland gebragt zag; dat hij en anderen menigmaal de Regering hadden aangespoord, om vertrouwen met vertrouwen te beantwoorden; en dat hij en anderen onafgebroken de Regering gewaarschuwd hebben eenen weg te verlaten, die ten verderve leidde, een weg die zoo wel den ondergang van het Vaderland als van haar zelve moest ten gevolge hebben. Zijne stem werd echter door eenen Minister genoemd eene *vox clamantis in deserto*. Helaas! die waarschuwende stemme vond vroeger bij de meeste zijner ambtgenooten geen weerklank. De meerderheid der vergadering schonk geloof aan schoonklinkende beloften, aan oogenschijnlijk plegtig afgelegde verzekeringen. De donkere tafereelen, welke soms van ons financie-wezen werden opgehangen, werden als de vruchten van stelselmatigen tegenstand, van factie-zucht, ja van Jacobinismus aangemerkt. Nu eindelijk, nu een deel van den sluijer, die ons financie-wezen bedekte, is weggescheurd, nu ondervinden wij tot onze smart, dat wij ons niet hadden vergist. Hij beklaagt inderdaad degenen, die te veel vertrouwen aan het Ministerie geschonken hebben. Te laat zien zij in, dat zij te groot vertrouwen in hetzelve hebben gesteld. Hij bewondert als nu den moed van diegene zijner ambtgenooten, die zonder ambtelijke betrekking daartoe geroepen, zonder eenigen waarborg hoegenaamd, bereid schijnen te staan, dat alzoo beloond vertrouwen alsnog te verlengen en een maatregel toe te stemmen, die het ongenoegen van tijdgenoot en nakomelingschap zal verwekken. Men zegt wel, dat de handhaving van het nationaal crediet dezen maatregel vordert. Niemand kan meer dan hij een voorstander zijn van de bewaring van het crediet van den Staat. Maar hij vermeent, dat dit onschatbare crediet veeleer zal begunstigd worden, wanneer men ontwaart, dat 's lands financien op eenen regelmatigen voet worden gebragt, en dat aan de onwettige handelwijze, die tot dus verre heeft plaats gehad, een einde komt. Hij verklaart voorts, dat hem geen licht is opgegaan in de duisternis der berekeningen, waartoe de aangebodene wet aanleiding geeft. Dit is hem alleen duidelijk geworden dat er millioenen schats zijn gebezigd zonder toestemming der Staten-Generaal; dat de Handel-Maatschappij onmatige winsten heeft getrokken; en dat men zonder medewerking der Staten-Generaal, bezwarende verbindtenissen voor de Natie heeft aangegaan. Hij voegt er bij, dat hoe ook het voorstel gewijzigd ware geworden, hij er zijne goedkeuring niet aan geschonken zou hebben, zoo lange onze politieke en financiele toestand niet behoorlijk zij geregeld, zoo lang de grondwet niet zal zijn herzien, het Amortisatie-Syndicaat niet opgeruimd, de Rekenkamer op geen beteren voet geregeld. Zoo lange dit alles niet zal geschied zijn, zal hij der Regering slechts tijdelijke credieten verleenen, als strekken kunnen, om den gang des bestuurs niet te verhinderen. Wat het verledene betreft, wie kan zich over het gebeurde verwonderen? In het engelsch parlement heeft men vernomen, dat er hier te lande geene ministeriele verantwoordelijkheid bestaat. Waarlijk, het is gelukkig voor de raadslieden, die medegewerkt hebben tot de handelingen, welke millioenen schats gekost hebben. Nooit konden toch met meerder regt Ministers in staat van beschuldiging gesteld worden door de nationale vertegenwoordiging, dan zij die dit hebben aangeraden. De spreker brengt zijne hulde van dankbaarheid toe aan den man, wiens helder doorzigt en goed beleid, Nederland voor ondergang in het financiele heeft behoed. De vruchten, die het Vaderland thans trekt van de cultuur, die hij in Oost-Indië heeft ingevoerd, strekken hem tot belooning voor den door hem betoonden ijver. Ten slotte geeft de spreker te kennen, dat dezelfde redenen, die hem vroeger tegen alle wetsontwerpen deden stemmen, hem daartoe ook heden noopen, dat is: Liefde voor zijn dierbaar Vaderland en opregte verknochtheid aan den Koning en zijn Huis.

De heer *Warin* dringt bovenal aan op eene spoedige herziening der grondwet. Thans bestaat daartoe het geschikte oogenblik. Rondom ons heerscht vrede. Binnen 's lands bestaat rust en vertrouwen. De natie heeft veel geduld betoond. Het tegenwoordige rustige tijdstip komt welligt nimmer weder. [illegible] Hij beschouwt het noodzakelijk dat de ministeriele verantwoordelijkheid worde ingevoerd, welke de zekerste waarborg voor de onschendbaarheid des Konings is.

De heer *Bicker* geeft zijne vreugde te kennen, dat het droevige woord *omstandigheden*, dat zoo veel kwaad berokkend heeft, vervallen is. Thans is zijns inziens, het tijdstip geboren, dat men aan het herstel van 's lands financien met krachtige hand kan arbeiden. [illegible] Hij kan de tegenwoordige voordragt niet aannemen, 1°. omdat hij de noodige waarborgen mist, 2°. omdat de instelling des Syndicaats nog niet is vervallen, en 3°. omdat hij de overtuiging niet heeft, dat er noch nu, noch in het vervolg eene nieuwe leening voor het Syndicaat zal behoeven gesloten te worden.

De heer *Schimmelpenninck* [illegible] heid en het voortdurende [illegible] Vaderland [illegible] niet terugkomen. Het tegenwoordige en de toekomst staan bij hem op den voorgrond. Wat het tegenwoordige betreft, ondervinden wij nu de wrange vruchten van het stelsel van volharding en onbepaald vertrouwen, dat men negen jaren heeft aangekleefd. Een jaarlijksche last van 40 millioenen aan renten en 600 millioenen aan kapitaal, is daarvan het droevige gevolg. De spreker geeft de navolgende berekening van den rente-last, die op de Natie drukt:

Voor de 2 en 1 half pCt.	*f* 14,300,000.
Dodaric-Syndicaat	2,500,000.
2de Grootboek 5 pCt.	4,262,000.
Schatkist biljetten	500,000.
O. I. schuld	[illegible]
Thans voorgedragen	2,800,000.
Jaarlijksch nieuw bezwaar van het Syndicaat	4,000,000.
Jaarlijksche Amortisatie O. I. schuld	1,000,000.

De heer *Cats* verlangt ook dat de begrooting met 4 millioen worde verminderd, en gelooft, dat het eens tijd wordt, dat 's Rijks uitgaven door 's lands inkomsten worden gedekt.

De heer *Rappard* vermeent, dat, wanneer men het oog op 's lands financielen toestand werpt, men al ras overtuigd zal zijn, dat er buitengewone zorg wordt gevorderd, om de toekomst met gerustheid te kunnen te gemoet zien. De overeenstemming tusschen Regering en Vertegenwoordiging is zijns bedunkens, gebiedend noodzakelijk. Indien de geheele kwaal worde blootgelegd, is de hoop op redding niet verloren. Hij schetst echter de noodzakelijkheid dat er krachtige maatregelen tot herstel bij de hand genomen worden.

De heer *Luzac* beklaagt zich dat men misbruik gemaakt heeft van het goede vertrouwen der vertegenwoordiging, van de verzekeringen gegeven heeft, tegen de waarheid aan, en beloften gedaan, dat niet gehouden konden worden. Men heeft van Regeringswege eene bedriegelijke gerustheid voorgewend, die slechts strekken moest, om eene majoriteit te verkrijgen, die te groot vertrouwen heeft geschonken. Men heeft uitgaven gedaan, waarvan de Rekenkamer geene kennis kan dragen. Men heeft het jaarlijksche verslag van den staat van 's lands geldmiddelen, hetwelk de grondwet verlangt, onvolledig gemaakt, [illegible] meerdere misslagen, en hebben [illegible]

woord, heeft de spreker vervolgens de groote noodzakelijkheid betoogd, dat in de aanstaande voordragt nopens de Grondwet, de noodige waarborgen voor de toekomst worden gegeven. De voordragt zou de beste toelichtende memorie bij dit wetsontwerp zijn. Hij verlangt daarin geene aanduiding, waar zoo vele millioenen schats gebleven en verzwolgen zijn, maar wel bepaalde en goede waarborgen voor het vervolg. Dat zou doen zien, dat de ondervinding van 25 jaren goede vruchten zal opleveren, en dat men voortaan van zins is, zuiniger te werk te gaan. Niets van dat alles is ter onzer kennisse gekomen. Ja, na al hetgeen men ons voorgecijferd heeft, is het te vreezen, dat men van dit kardinale en zoo gewigtige punt, niets te verwachten heeft. Hij beschouwt de ministeriele verantwoordelijkheid als de zekerste waarborg, dat in het vervolg alle terugkeer op den ongelukkigen weg, dien men gevolgd heeft, onmogelijk zal zijn. Door den voorgestelden maatregel verbetert men niets. Wij vergrooten den schuldenlast zonder bekoming der zekerheid, dat men daarmede de grenspaal heeft bereikt. Wij ontslaan eenvoudig de O. Ind. producten voor één jaar van den daarop liggenden band. Alle handen zullen daardoor ruimer worden bij de Departementen van Algemeen Bestuur, die al zonderlinge denkbeelden hebben omtrent 's lands financien en bij welke bezuiniging een onbekend woord is. Hij doet zien, dat hij altijd een tegenstander der O. I. schuld geweest is, en dat de ondervinding zijn zwaarmoedig voorgevoel van den jare 1836 volkomen heeft bevestigd. Hij houdt het er voor, dat het leggen van schuld op den Oost slechts omwegen zijn, die tot niet anders strekken, dan om 's lands financien te verwarren en te verwikkelen. Er worden op den Oost maar schulden gelegd, zonder einde en zonder dat de schuldenaar er zich tegen verzetten kan, en dit zonder reden en zonder grond. Men moet alle die fictien vaarwel zeggen. Reeds heeft men 292 millioen op den Oost willen leggen; terwijl, naar de volledigste berekeningen, de Oost aan het Moederland slechts 155 millioen schuldig is. Het overnemen en overschrijven van schulden op den Oost vindt hij eene soort van comedie, slechts strekkende, om de diepte van den afgrond te bedekken. Bij hem ontstaat ook groote vrees, dat men den boog te hoog spant, en dat, in tijden van oorlog, aan het Moederland de moed ontzinken zal om de zoo bezwaarde bezittingen te hulpe te snellen. Nederland zou welligt kunnen denken, dat wij geen belang meer bij zoo hoog bezwaarde kolonien hadden, ja kan zich dan welligt eenmaal gelukkig rekenen, van die bezitting bevrijd te zijn. Het is het oogenblik, dat men van dien rampzaligen weg moet terugkeeren, of voor het minst daarop behoort stil te staan. Dit alles noopt hem tegen de aanhangige wet te stemmen.

Ten 4 ure wordt het vervolg der beraadslagingen bepaald op morgen ochtend ten tien ure.

— *Van den* 19 *December.* In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, heeft de heer *Gevers* verklaard, door voortdurende ongesteldheid verhinderd te worden, de vergadering bij te wonen.

De heer *van Akerlaken* heeft zich beklaagd over het verkeerde begrip, hetwelk de Regering ten aanzien van art. 60 der Grondwet heeft gehad, en waarvan het gevolg is geweest, dat er omstreeks 21 millioen guldens voor Oorlog zonder toestemming der Staten-Generaal zijn uitgegeven, hetgeen hij in strijd oordeelt met de bepalingen der Grondwet. Hij verlangt, dat deze uitgaven eerst door de Staten-Generaal worden gewettigd. Hij beschouwt art. 4 der voordragt niet voldoende. Hij is voor de verhouding van het tegenwoordige stelsel van cultuur in den Oost gestemd, waarvan ons zijn of niet zijn, afhankelijk is gemaakt. Hij verklaart tegen die voordragt te zullen stemmen.

De heer *Verwey-Mejan* schetst het belangrijke van het wets-ontwerp en doet opmerken, dat het dienstbare het beginsel van het cijfer der voordragt geldt. Dat beginsel is om blijvende schulden op de Natie te werpen, voor behoeften van het oogenblik. Hij beweert op, dat de uitgaven des Rijks alhier de ontvangsten zijn te boven gegaan, en dat, mogt het leed wel voor een oogenblik verborgen blijven, hetzelve als dan gedekt wordt door geheime maatregelen en geheime [illegible]. Dit heeft zelfs plaats gehad in tijden van rust en vrede. Niemand heeft nergens meer eerlijkheid en goede trouw geheerscht, dan bij ons. Ook nu stelt men voor, om voor tijdelijke behoeften, eene blijvende schuld op de Natie te leggen. Wij offeren alzoo de toekomst aan het tegenwoordige op. Hij beschouwt de aanneming der voordragt noch noodzakelijk, noch voor het oogenblik gepast, omdat de grondwet nog niet is herzien en de financiele aangelegenheden met Belgie nog niet alle vereffend zijn. Overigens toont hij aan, dat mistrouwen tot het wezen van den grondwettigen regeringsvorm behoort. Hij acht het noodzakelijk, dat het minimum van den prijs der uit te geven effecten, bij de wet zou dienen te worden bepaald. Het is niet voldoende bewezen en gebleken, dat de waarde der daar te stellen schuld door de Natie zal worden gedragen. Het is niet gebleken, dat het belang der schatkist de aflossing der producten van de Handel-Maatschappij vordert. Hij kan zijn leedgevoel niet ontveinzen over de handelingen der Regering, welke uitgaven gedaan heeft, zonder toestemming der Staten-Generaal. Hij maakt daaruit de noodzakelijkheid te doen zien, om de ministeriele verantwoordelijkheid bij ons in te voeren; want wat beteekenen alle grondwettige waarborgen, wanneer het voldoende is, ze door een enkelen pennestreek te verbreken. Hij vermeent, dat 's lands vertegenwoordiging niet daar is, om te gelooven en te vertrouwen, maar wel om te zien. Hij herinnert de voorzeggingen van *Hogendorp*, *Fockema* en anderen, omtrent de instelling van het Syndicaat en de geldelijke aangelegenheden des lands. Nopens het Syndicaat bestaat nog allezins duisternis. Hij keurt het af, dat het geheele financiele stelsel van ons Rijk op variabele prijzen der producten van den Oost berust. Heeft men buiten de Staten-Generaal gehandeld, en komt men alleen in den nood bij dezelven, dan behoort men van hen nimmer meer te vergen, dan zij verantwoorden kunnen. Zijns inziens komt het op dit oogenblik niet te pas over de uitlegging, welke aan artikel 60 der grondwet moet worden gegeven, te handelen, daar hiertoe bij de herziening der grondwet allezins gelegenheid zal bestaan.

De heer *van de Poll* verklaart zich voor het ontwerp. Ook hij verlangt bezuinigingen en vereenvoudigingen in het staatsbeheer. Hij ziet dan ook groote zwarigheid om de voorgestelde begrootingswetten aan te nemen, ook zelfs nadat de Regering heeft voorgeslagen, voorloopig twee millioen buiten beschikking te stellen. Hij beschouwt het aanhangige ontwerp geheel afzonderlijk. Hij duidt tenggevoerde gevolgen, eener verwerping der voordragt. Daarvoor zou het onmogelijk zijn de irregulariteiten te herstellen, die plaats mogen gehad hebben; de verbetering van 's lands financien zou onmogelijk worden. Hij demonstreert, dat het belang des lands, om van de verbindtenissen des Syndicaats ontslagen te worden, allezins gebleken is. Hij schetst de gevolgen, die uit eene verwerping voor den tegenwoordigen stand van zaken zouden voortvloeijen. Hij acht het gevaarlijk onze begrootingswetten te doen afhangen van het mogelijk en altijd onzeker excedent, dat de Oost zal afwerpen. Dat excedent moet veeleer tot krachtdadige vermindering van den schuldenlast strekken. Hij keurt de handelwijze der Regering af, die vroeger niet met die openhartigheid is te werk gegaan, waarop men mogt vertrouwen en zij meer beloofd heeft, dan zij kon houden; doch vindt daarin geene reden, om de voordragt af te stemmen, waaruit hij nog grooter kwaad voorziet. Overigens houdt hij zich aan de toezeggingen der Regering, dat het Syndicaat zal worden afgeschaft. Ook vertrouwt hij, dat de werkzaamheden der Staats-Commissie betrekkelijk 's lands financieel beheer met een gunstigen uitslag zullen worden bekroond. Hij wist, dat de verwerping der voordragt nadeelig zal werken op 's lands crediet, op de belangen van den Oost, en dat zij het evenwigt der Staatsmagten verbreken zal op een oogenblik, dat hetzelve, bij de aanstaande herziening der grondwet, zoo dringend noodzakelijk is.

De heer *Binkes* verklaart zich tegen het ontwerp. Gedurende het onderzoek dezer wet zijn zijne bedenkingen tegen de wet, in plaats van weggenomen, veeleer vermeerderd.

De heer *van Hemert* verklaart zich voor het ontwerp. Hij bouwt op de verzekeringen, welke door de Regering zijn gegeven, en maakt staat op de ontvangene verzekering, dat door de aanneming van dit wetsontwerp, alle verwikkeling in de financien van den Staat een einde zal genomen hebben. Hij verheugt zich, dat de Regering volkomen heeft toegegeven aan het verlangen der Kamer, dat voortaan niet dan met toestemming der Staten-Generaal over het excedent van den Oost zal worden beschikt.

De heer *Repelaer* verlangt eene betere redactie van art. 4 der voordragt, maakt onderscheidene andere bedenkingen tegen dezelve en kan ze niet aannemen.

Ook de heer *Wijckerheld* verklaart zich tegen het ontwerp.

De heer *Vijf huis* stemt almede tegen het ontwerp.

De heer *de Jonge* verklaart zich ten voordeele van het ontwerp. Hij vindt genoegzame waarborgen in art. 4 en de door de Regering gegevene verzekeringen. Hij kan de aanneming der voordragt niet afhankelijk maken van de aanstaande herziening der grondwet, welke wel eenigen tijd zal vorderen.

De heer *Druyvesteyn* verklaart zich voor, de heeren *van Alphen* en *Tromp* tegen het ontwerp.

De heer *van Asch van Wijck* kan mede de voordragt niet aannemen. Hij kan geene uitgaven wettigen, welke zonder toestemming der Staten-Generaal hebben plaats gehad. Zijn pligt, de eed door hem op de Grondwet afgelegd, beletten hem dit.

De heeren *Bruce* en *Gevers* verklaren zich tegen de voordragt, op dezelfde gronden door vorige redenaars ontwikkeld. De heer *Gevers* heeft zich, ofschoon ongesteld, nog, gezien de belangrijkheid van het onderwerp, in de zitting begeven.

Nog voeren het woord de heeren *van Dam*, *van Rappard* en *Warin*, die nog nader op eene verwerping der wet aandringen.

Het vervolg der beraadslagingen is bepaald op morgen ochtend ten 10 ure, als wanneer HH. Exc. de Ministers van Financien en Kolonien het woord zullen voeren.

— *Nederl. effecten.* 18 Dec. Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pCt., gebleven $51\frac{7}{8}$; dito 5 pCt., $98\frac{1}{8}$; Kansb. $23\frac{7}{8}$; Am.-Synd. $4\frac{1}{2}$ pCt., $92\frac{3}{8}$; $3\frac{1}{2}$ pCt., $76\frac{1}{2}$; Hand.-Maatsch. 166. *Spaansche effecten.* $4\frac{1}{2}$ pCt., Ardoins, $22\frac{3}{8}$.

*** NADERE OPROEPING VAN CREDITEUREN.

De Schuldeisschers in den Boedel van den gefailleerden JACOBUS HOOGEVEEN, *Koopman in Vee*, wonende te Soeterwoude, welke ter Vergadering, gehouden tot Verificatie der Schuldvorderingen, op den 18 December jl., niet zijn opgekomen, worden alsnog door deze opgeroepen, om *op Maandag den 30sten December* 1839, *des morgens ten* 10 *uren*, te compareren ter Vergaderkamer van de Arrondissements-Regtbank te Leyden, op het Raadhuis aldaar, ten einde alsdan nader over te gaan tot de Verificatie der Schuldvorderingen en verdere werkzaamheden, als volgens de Wet.

Leyden, 19 *December* 1839.

De Curator in opgenoemd Faillissement,
P. K. DOEFF.

*** BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, zijn van meening, met bewilliging van den ED. ACHTB. RAAD, in het bijzijn der Commissie van Fabricage, in het openbaar aan te besteden:

1°. De leverantie van de benoodigde hoeveelheid Klinkerts voor de Stads Straten, gedurende *vijf jaren*.
2°. Het Schoonmaken en Schoonhouden van de Haarlemmervaart van het Tolhek tot aan Halfweg, voor *zes jaren*.
3°. Het onderhouden, repareren en vernieuwen der Brug- en Beschoeijingwerken langs het Utrechtsche Jaagpad, voor *twee jaren* in VIER Perceelen.
4°. Het onderhouden en bepuinen van het Jaagpad langs den Rijn, van deze Stad tot Bodegraven, voor *twee jaren*.

En zulks op het Raadhuis binnen gemelde Stad, op Maandag den 23sten December 1839, des voormiddags ten 12 ure.

Zullende de Bestekken van heden af, van des morgens 10 tot des namiddags 4 ure, (uitgezonderd de Zondag), ter lezing liggen bij den Stads Architect, door wien ook de noodige ophelderingen en aanwijzingen zullen worden gegeven.

*** De Ondergeteekenden, *Hof-Gezigtkundigen*, berigten het geëerde Publiek binnen deze Stad, dat hun verblijf nog uiterlijk en onherroepelijk duurt tot Zaturdag den 21sten dezer, en verzoeken dengenen, welke van hunne Wollastonsche CONSERVATIE-BRILLEN nog gebruik willen maken, hun voor den bepaalden tijd van vertrek met hun bezoek te komen vereeren, in het Logement *de Zon*, op de Breedestraat, alwaar zij van des morgens 9 tot des namiddags [illegible] te spreken zijn.

Ook maken de Ondergeteekenden aan de geëerde Dames dezer stad bekend, dat bij hun ook nog voorhanden is een schoon Assortiment DAMES-BRILLEN, welke zeer geschikt onder Toeren en Mutsen kunnen gedragen worden, en zoo ligt zijn, dat men dezelve naauwlijks gewaar wordt. — Zoodra zij de oogen gezien en onderzocht hebben, geven zij dadelijk de geschikte Brillen voor de onderscheiden gezigten.

GEBROEDERS STRAUSS.

*** De Ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat hij er bij laat uitoefenen door zijne Kinderen, Eene UITSPANNERIJ, waarvoor ten zijnen dienste geschiktste gelegenheid is gemaakt en plaats heeft voor ruim 70 Paarden en 20 Rijtuigen kan bergen binnenshuis. Verzoekende de gunst en recommandatie.

H. VAN BILDERBEEK.
Op de Garenmarkt, Wijk II. N°. 246, te Leyden.

*** AANBESTEDING VAN HET BENOODIGDE VLEESCH, VOOR DE AFDEELING KURASSIERS N°. 3.

De *Kolonel*, Chef der Afdeeling Kurassiers N°. 3, is voornemens op den 26 December aan te besteden, het benoodigde RUND-VLEESCH voor de Menage der bovengemelde Afdeeling, noodigt mitsdien de gegadigden, om naar opgemelde Leverancie in te schrijven, zullende de Voorwaarden op het Bureau van [illegible] Utrechtsche Veer, ter lezing liggen, en de Billetten, behoorlijk digt gelakt, vóór den 26 December, in eene daartoe op gemeld Bureau geplaatste Bus moeten worden bezorgd, en vermelden de Prijs, zoowel in cijfers als in letters voluit geschreven, mitsgaders Naam en Woonplaats der Inschrijvers.

AANBESTEDING VAN VLEESCH.

De *Majoor*, Plaatselijken Kommandant der Stad Leyden, voornemens zijnde op den 27 December 1839, aan te besteden het benoodigd RUNDVLEESCH en VET, alsmede KALFSVLEESCH voor de Menage van de Garnizoens-Infirmerie, noodigt bij deze alle gegadigden, om naar opgemelde leverancie in te schrijven; zullende de Voorwaarden op het Bureau van den *Administrateur* van de Garnizoens-Infirmerie, op de Groene Hazengracht, ter lezing liggen.

De Billetten zullen behoorlijk digt gelakt, vóór den 27sten dezer, in een daartoe op gemeld Bureau geplaatste Bus moeten worden bezorgd, en vermelden de Prijs, zoowel in letters als in cijfers geschreven.

*** AANBESTEDING VAN HET BENOODIGDE RUNDVLEESCH EN VET, VOOR HET *RESERVE BATAILLON* DER 5de *Afdeeling Infanterie*.

Gemelde Aanbesteding zal plaats hebben op Maandag den 30sten dezer eerstkomende, des middags ten 12 uren.

De gegadigden zullen zich daartoe moeten aandienen, met gesloten Billetten, den Prijs in cijfers en letters van ieder Artikel per Nederlandsch Pond vermeldende en door hun onderteekend.

De Conditiën zullen ter lezing liggen ten Bureele van den Ondergeteekende, des morgens van 9 tot 12 uren.

Leyden den 19 *December* 1839.

De Majoor, kommanderende bovengemeld Bataillon,
BOELEN.

UIT DE HAND TE KOOP:

TWEE TWIJNMOLENS, ieder van 100 Spillen. Adres met *franco* Brieven, onder letter Z., aan de Boekhandelaars D. DU MORTIER EN ZOON, alhier.

*** HOUTVERKOOPING, voor Contant Geld, op de Buitenplaats *Rhijnstroom*, buiten de Hoogewoerdspoort der stad Leyden, onder Soeterwoude, op Dingsdag den 7 Januarij 1840, des voormiddags ten 10 ure, van eene partij IJPE-, ESSE- en WILGEN-HAKHOUT, (waaronder zware ESSE SLIETEN, geschikt tot Werkhout), alsmede eenige LINDE STAMMEN.

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, te Leyden.